

**CONSELL CONSULTIU DEL
CONSORCI DEL PARC NATURAL DE LA SERRA DE COLLSEROLA
SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA**

ACTA NÚM. 41

Data: 29 d'octubre de 2019
Hora de començament: 19:00 hores
Hora de finalització: 21:30 hores
Lloc: Sala de reunions de la seu del Consorci del
Parc Natural de la Serra de Collserola.
Carretera de l'Església, núm. 92. (Vallvidrera
– Sant Cugat, Km. 4,7) 08017 Barcelona.

ASSISTENTS:

President:

Marià Martí Viudes
CONSORCI DEL PARC NATURAL DE LA SERRA DE COLLSEROLA

Secretari:

Antoni Puigarnau Puigarnau
CONSORCI DEL PARC NATURAL DE LA SERRA DE COLLSEROLA

Membres:

Eduard Vicente Gómez
AJUNTAMENT DE BARCELONA – DISTRICTE VII

Alba Gordó Vilaseca
AJUNTAMENT DE SANT CUGAT DEL VALLÈS

Jaume Taxé Fàbregas
José Miguel Sebastián Socasau
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DE SANT JUST DESVERN

Jordi Campos Nogueres
Albert Arbós Arqués
CENTRE EXCURSIONISTA ELS BLAUS

Josep Closas i Solà
CLUB VELERS COLLSEROLA

Jordi Gimisó Conejero
DEPANA

Carles Dalmases Llordes
DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Jordi Bigues Balcells
FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE VEÏNS I VEÏNES DE BARCELONA

Josep Lluís Moner Tomàs
FEDERACIÓ D'ECOLOGISTES DE CATALUNYA

Joan Pedreny Abella
Santiago Rovira Vallhonestà
SERVEI DE PREVENCIÓ, EXTINCIÓ D'INCENDIS I SALVAMENT
AJUNTAMENT DE BARCELONA

ALTRES ASSISTENTS

Convidats

Guim Úrsul Colomé - Ambientòleg

Estela Inés Farias Torbidoni
Ricardo Nogueira Mendes
Víctor Dorado Martínez
INSTITUT NACIONAL D'EDUCACIÓ FÍSICA DE CATALUNYA

Laia Izquierdo Pintado
PLATAFORMA CÍVICA PER A LA DEFENSA DE COLLSEROLA/SOS LA
RIERADA

Gemma López Vañó
AJUNTAMENT DE SANT CUGAT DEL VALLÈS

Xavier Costa Llonch
FEDERACIÓ CATALANA DE CICLISME

Hortènsia Durán Gilabert
ASSOCIACIÓ DE VEÏNS AMB AFECTACIONS URBANÍSTIQUES DE LES
PLANES (AVAUP)

Víctor Tarodo de Echenique
INTERNATIONAL MOUNTAIN BICYCLING ASSOCIATION

Xavier Serret Àvila
Rafael Martínez Gómez
COLLSEROLA SPORT RESPECTE I CICLISME

Oriol Bosch Casabó
CLUB VELERS COLLSEROLA

Àngel Obiols Nogué

SOCIETAT DE CAÇADORS SANT JUST

Pere Cahué Escuder
PROBIKE

Josep Miquel Mallafré Serracanta
CEPA- CENTRE D'ECOLOGIA I PROJECTES ALTERNATIUS

HI ASSISTEIXEN ELS TREBALLADORS I TREBALLADORES SEGÜENTS DEL CONSORCI DEL PARC NATURAL DE LA SERRA DE COLLSEROLA:

Teresa Canyelles Isern
Marta Doñoro Moya
Sílvia Mampel Alandete
Màrian Navarro Navarro
Isabel Raventós Gastón
SERVEI D'ÚS PÚBLIC I DIVULGACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

John Patrick Cahill
Joaquim Hernández Núñez
SERVEI DE MEDI NATURAL I TERRITORI

Immaculada Joseph Munné
SERVEI D'ADMINISTRACIÓ I CONTRACTACIÓ

DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

0. Inici de la sessió

El president del Consell Consultiu del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola, senyor Marià Martí Viudes, dóna la benvinguda als assistents, subratlla el caràcter extraordinari de la present sessió i llegeix els punts que configuren l'ordre del dia:

1. Presentació dels resultats de l'Estudi d'Afluència i Freqüentació, a càrrec de la Dra. Estela Inés Farías-Torbidoni, professora de l'INEF-Centre de Lleida.
2. Evolució de la regulació de les activitats al Parc Natural de Collserola. Resum de les últimes accions realitzades.
3. Presentació de la proposta de noves accions reguladores (2019-2020).
4. Debat obert.

A continuació, i després de manifestar la preocupació del Consorci per compatibilitzar l'ús públic i la preservació de l'espai natural, el senyor Martí llegeix una moció aprovada pel Consell Consultiu en sessió de data 2 de juliol de 2019, que va ser elevada a l'Assemblea General de l'entitat en sessió de data 18 de setembre de 2019:

“El Consell Consultiu alerta els municipis consorciats i a la Comissió Executiva, del Parc Natural de la Serra de Collserola, sobre el risc quotidià i previsible de

patir atropellaments i lesions (que poden ser greus) que afecta les persones que passen pels camins i corriols del parc. Aquest risc s'ha avaluat a causa de la pràctica desmesurada i creixent de nombrosos ciclistes que transiten per corriols, camins i fins i tot bosc a través o per les mateixes lleres de rieres, sovint amb actitud competitiva i sense cap mena de respecte pels vianants.

Ahora, són evidents els perjudicis i impacte ambiental que ocasionen aquestes pràctiques ciclistes fora de control sobre determinats hàbitats i espècies sensibles del parc.

Dissortadament és una pràctica imprudent que s'ha anat incrementant al llarg dels darrers anys a causa de la permissivitat i falta de control per part dels municipis i administracions. Alguns ajuntaments no han aprovat encara la nova regulació de l'ús de la bicicleta que incorpora un marc sancionador.

Per aquestes raons, demanem que s'agilitzi l'aplicació de les mesures de control amb caràcter d'urgència per evitar danys als vianants, protegir les persones i els hàbitats de la serra i imposar sancions dissuasives als ciclistes incívics i les actituds que no respectin les ordenances del parc.

S'emplaça als ajuntaments de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, El Papiol, Cerdanyola i Montcada i Reixac a tramitar de forma urgent l'aprovació definitiva, en Ple municipal, la proposta d'ordenança per a la regulació de la circulació de bicicletes, aprovada per l'Assemblea General del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola el 2 de desembre de 2016."

En aquest punt, comencen les presentacions previstes.

Presentació de les idees claus del context que ha motivat les noves accions d'ordenació de l'ús públic (2016-2019), a càrrec de la senyora Màrian Navarro

En aquest punt, el senyor Martí dona la paraula a la senyora Màrian Navarro, que, amb l'ajut d'un *power point*, exposa les idees claus del context que ha motivat les noves accions d'ordenació de l'ús públic, en els darrers quatre anys.

La senyora Navarro inicia la seva exposició tot fent un breu repàs de la legislació en què es fonamenten les ordenances actuals del Parc, quant a la regulació d'usos: Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals; Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola, aprovat l'any 1987; Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural; Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge; i Decret 56/2003, de 4 de febrer, pel qual es regulen les activitats fisicoesportives en el medi natural. En aquest context, subratlla que el Parc gaudeix d'una protecció especial en tractar-se d'un parc natural (decret 146/2010, de 19 d'octubre) i un espai PEIN i de pertànyer a la Xarxa Natura 2000.

A continuació, la tècnica del Consorci explica els antecedents en l'estratègia d'ordenació de l'ús públic al Parc: l'any 2002 es va iniciar la regulació de les activitats mitjançant autoritzacions; de 2005 a 2007 es va treballar en el *Projecte Bici*, que culminà en la publicació de la *Guia de BTT*, per a la qual es va comptar amb la col·laboració de la Federació Catalana de Ciclisme, Probike i altres entitats

ciclistes; l'any 2009, l'Institut d'Estudis Regionals Metropolitans de Barcelona va elaborar un estudi de freqüentació i mobilitat; i el 2010, es va engegar la campanya *Collserola et cuida, cuida Collserola*, a la vista de l'alta freqüentació que hi havia al Parc.

El nivell de massificació es va fer evident l'any 2015, a la vista de l'anàlisi de les dades que donaven els ecomptadors automàtics instal·lats al Parc l'any 2009. La senyora Navarro explica que, en aquell moment, es va detectar l'incompliment reiterat de les ordenances de determinats col·lectius, que hi havia activitats 365 dies l'any, de dia i de nit, i que començava a haver noves modalitats d'ús que la normativa no contemplava. Tot això implica una degradació dels hàbitats naturals, per l'obertura de corriols i dreceres nous, i una afectació sobre la fauna, per manca d'illes de tranquil·litat.

En aquest context, l'any 2016 es va crear la Taula d'Ús Públic, amb representació tècnica dels ajuntaments consorciats, amb l'objectiu de consensuar mesures noves d'ordenació.

L'any 2016, doncs, es va començar a fer servir criteris nous per regular les activitats autoritzades, que van consistir a limitar el nombre de participants i d'activitats anuals físico-esportives, així com els camins en què es podrien fer, que es van recollir en un mapa. Aquests criteris es van aplicar definitivament a partir de l'1 de gener de l'any 2017.

Quant al marc sancionador de la bicicleta, es va començar a treballar-hi l'any 2016, però no va ser fins l'any 2018 que quatre ajuntaments consorciats ho van aprovar en els Plens municipals respectius i ho van incorporar a les ordenances corresponents.

Pel que fa a la divulgació, l'any 2017 es va engegar la campanya *Territori Vital*, adreçada a posar en valor el parc natural i a difondre les bones pràctiques; l'any 2018, aquesta campanya es va centrar en l'ús ciclista i, enguany, s'ha publicat un mapa d'ús ciclista, que es posa a disposició dels assistents a la present sessió.

Finalment, la senyora Navarro explica que, vista la necessitat de disposar de dades més detallades i precises en relació a la freqüentació i l'estat dels camins i corriols del Parc, s'han elaborat tres estudis en els darrers tres anys: *l'Estudi de convivència d'usuaris al Passeig de les Aigües*, a càrrec del RACC (2017); *l'Estudi d'afluència, freqüentació i caracterització dels visitants del Parc Natural de Collserola*, a càrrec de l'INEF (2017-2019); i *l'Estudi sobre l'estat dels corriols del Parc Natural de Collserola*, a càrrec del senyor Guim Úrsul (2017-2019).

Presentació dels resultats de *l'Estudi d'afluència, freqüentació i caracterització dels visitants del Parc Natural de Collserola*, a càrrec de la Dra. Estela Inés FaríasTorbido, professora de l'INEF-Centre de Lleida

En aquest punt, la senyora Navarro cedeix la paraula a la senyora Estela Inés Farías, que, amb l'ajut d'un *power point*, presenta els resultats de *l'Estudi d'afluència, freqüentació i caracterització dels visitants del Parc Natural de Collserola*.

La senyora Farías precisa els objectius de la investigació: establir un valor d'afluència dels visitants al Parc, als termes municipals de Barcelona, Cerdanyola del Vallès i Sant Cugat del Vallès, amb les seves corresponents distribucions

temporals i espacials; caracteritzar el perfil genèric de l'usuari i definir un sistema acurat i rigorós de seguiment de l'ús públic de l'àrea d'estudi.

A continuació, detalla la metodologia que s'ha fet servir per a l'elaboració de l'estudi: es van identificar 8 sectors i 32 punts d'accessos controlats, on es va fer un treball de camp durant 24 dies, mitjançant una fitxa d'estimació d'afluències i usos i una enquesta de motivacions, usos i preferències.

Un cop analitzades les dades obtingudes, els resultats donen un volum total de 4.725.000 visites anuals, el 55% dels quals al Passeig de les Aigües. Quant a la distribució per mesos, s'observa que els pics es produeixen entre abril-maig i al setembre. Tot seguit, detalla la distribució de l'afluència segons el mitjà de transport, el perfil genèric del visitant, les activitats practicades i les característiques i motivacions de la visita. Quant a les opinions manifestades pels usuaris, la senyora Farías destaca que el 34% considera que el parc està massificat, que el 24% reconeix l'existència de conflictes i que la principal queixa registrada fa referència a la manca de neteja i d'infraestructures d'ús públic.

En aquest punt, la investigadora comenta les dades quant als perfils d'usuaris per grups i destaca que el col·lectiu ciclista és el que presenta un percentatge més alt de persones que consideren que la massificació al Parc és excessiva.

Finalment, la senyora Farías detalla les conclusions, que són provisionals, perquè encara s'està treballant en la tercera fase de l'estudi: l'estimació d'un volum d'afluència notablement per damunt de les dades fins ara disponibles; un perfil d'usuari previsible i contundent, tot i que bastant variable en funció dels sectors i activitats realitzades, amb importants connotacions pràctiques en la presa de decisions; un 55% de l'ús concentrat al passeig de les Aigües, en especial per ciclistes i corredors; nivells alts de coneixement i sensibilitat dels ciclistes quant a l'impacte ambiental; i presència de valoracions més crítiques envers el Parc d'excursionistes i passejants, principalment a causa de conflictes entre usuaris.

En aquest punt, representants de la Federació Catalana de Ciclisme (FCC) i de la plataforma Collserola Sport Respecte i Ciclisme (CSRC) demanen a la senyora Farías diversos aclariments en relació a l'estudi exposat. La investigadora precisa que els mostrejos es van fer, de manera aleatòria, dissabtes, diumenges i algun dia entre setmana, entre setembre i desembre. Els resultats es van obtenir aplicant un filtre als ecomptadors, que obtenen dades al llarg de tot l'any. Pel que fa a l'horari nocturn, no s'ha controlat; se'n veu el volum a l'ecomptador i es parteix de la regularitat del comportament, d'acord amb els comentaris que fan els usuaris. També precisa que el 35% dels visitants del conjunt del Parc són ciclistes i que els que van a peu –corredors, passejants i excursionistes- són majoria.

Presentació de l'estudi *Anàlisi i valoració de l'estat dels corriols del Parc Natural de la Serra de Collserola, a càrrec de l'ambientòleg, senyor Guim Úrsul*

En aquest punt, es dona la paraula al senyor Guim Úrsul, que presenta, amb l'ajut d'un *power point*, l'estudi *Anàlisi i valoració de l'estat dels corriols del Parc Natural de la Serra de Collserola*.

El senyor Úrsul explica que els objectius de l'estudi són valorar i caracteritzar l'estat dels corriols, analitzar quines variables tenen una influència major en l'erosió dels camins, localitzar punts crítics d'erosió i dotar el Consorci d'eines per prendre decisions.

L'estudi s'ha desenvolupat en tres fases: l'any 2017 es va desenvolupar a Barcelona; l'any 2018 al sector vallesà; i el 2019, al sector del Llobregat.

En aquest punt, explica la metodologia emprada, basada en punts de mostreig i elements puntuals, així com en diferents variables mostrejades linealment al llarg dels corriols. Així mateix, s'han elaborat mapes de tots els corriols analitzats en què es mostren les variables preses de forma lineal, i s'han transferit les dades SIG al Consorci. També s'ha fet una valoració dels corriols tenint en compte el nombre d'arrels exposades, el nombre de xaragalls i les dades lineals d'erosió i drenatge, per tal de conèixer quins són els camins més degradats i per què, per poder estudiar accions futures.

Quant a les conclusions de l'estudi, l'ambientòleg destaca que l'absència de drenatge té una influència important en la pèrdua de sòl, que és elevada, comparada amb d'altres parcs de característiques similars; que les variables topogràfiques –el pendent, l'erosió– són importants pel que fa a la vulnerabilitat del corriol a ser erosionat; i la necessitat d'augmentar la sensibilització de la població envers el significat i les conseqüències de la pèrdua de sòl, que és un recurs no renovable.

A continuació, els representants de la plataforma CSRC demanen al senyor Úrsul aclariments sobre les mostres temporals que es comparen pel que fa a la pèrdua de sòl. L'ambientòleg reconeix que no s'ha comparat l'estat dels corriols en els diferents anys en què s'ha elaborat l'estudi i que, per tant, es desconeix la velocitat de l'erosió en el temps. També fa constar que, en tractar-se de zones molt boscoses, seria molt difícil localitzar els punts de GPS.

Presentació de la proposta de noves accions reguladores (2019-2020).

En aquest punt, torna a prendre la paraula la senyora Navarro, que exposa, amb l'ajut d'un *power point*, una proposta de noves accions d'ordenació de l'ús públic al Parc a desenvolupar l'any vinent.

La tècnica del Consorci detalla les propostes següents:

- Potenciar el pas de vianants per l'actual xarxa dinàmica d'ús públic, fixada al PEPNat, per evitar el pas per les zones més sensibles del Parc.
- Disminuir la fragmentació actual, especialment a les reserves, limitant el pas per alguns trams de camins en períodes concrets, o de manera definitiva, prèvia intervencions de restauració i integració ambiental.
- Revisar la normativa aplicable sobre les activitats nocturnes a les zones de màxima protecció i estudiar la possibilitat de regular-les, via ordenances, a les reserves i a les illes de tranquil·litat que determina el PEPNat.
- Revisar la regulació actual pel que fa als animals de companyia, especialment els gossos, tot tenint present que han d'anar lligats en determinades circumstàncies, que s'han de recollir els excrements i que està prohibit el bany als punts d'aigua.
- Analitzar els punts on es practica l'escalada al Parc, concentrada bàsicament a Les Escletxes del Papiol, i valorar el grau de regulació que cal aplicar-hi.

En aquest punt, el senyor Josep Moner pren la paraula i demana que es concreti la resposta de l'Assemblea General davant la moció presentada i quins són els

quatre ajuntaments que han aprovat les ordenances relatives a l'ús de la bicicleta. També lamenta que, sense menysprear els estudis presentats, no s'hagi aportat una diagnosi que canviï la percepció del que està passant al Parc. En aquest sentit, demana si s'ha previst activar mesures més enèrgiques per mitigar la massificació i acabar amb els mals usos acumulats de fa anys, que s'han normalitzat a causa del retard a reaccionar.

El senyor Martí respon que l'Assemblea General va prendre nota de la moció presentada i que es va considerar que calia continuar valorant la situació. També fa constar que els ajuntaments que han aprovat les ordenances sancionadores són Sant Cugat del Vallès, Molins de Rei, Sant Just Desvern i Esplugues de Llobregat.

Quant a les altres consideracions del senyor Moner, el director gerent fa constar que s'han de formular en el punt corresponent al torn obert d'intervencions.

Presentació de la plataforma Collserola Sport Respecte Ciclisme (CSRC), a càrrec de Xavier Serret Àvila i Rafael Martínez Gómez

En aquest punt, prenen la paraula els senyors Xavier Serret i Rafael Martínez, en representació de la plataforma CSRC, i efectuen la seva presentació amb l'ajut d'un *power point*.

El senyor Serret inicia la seva exposició tot fent notar als assistents que la comunitat que practica la bicicleta tot terreny (BTT) és força important, que aquesta activitat ha experimentat un creixement del 20% a Collserola en els darrers 10 anys i que la tendència global futura és d'un creixement del 10% en els propers anys. Reflexiona, a més, que l'ús de la bicicleta elèctrica implicarà un creixement encara més gran en els propers dos anys, d'un 40% per sobre del que hi ha actualment, d'acord amb el que ha passat a la resta d'Europa, on es va implantar abans.

En aquest punt, reconeix que avui en dia hi ha problemes força greus, essent un d'ells la manca de conscienciació. El senyor Serret explica que la BTT es practica als corriols i que pedalar per pistes és una altra modalitat. Al seu parer, la prohibició total d'anar en bicicleta pels corriols del Parc ha creat frustració en els usuaris, que consideren que "com que tot està prohibit, tot està permès", ja que és il·legal anar per qualsevol lloc. El senyor Serret creu que aquesta tendència està totalment enquistada a Collserola.

A continuació, reconeix que hi ha una massificació força important, que genera problemes, que es concentra especialment a la perifèria del Parc, a la Carretera de les Aigües, i que crea una degradació del medi ambient.

Quant a l'impacte mediambiental, el senyor Serret distingeix dos vessants: el causat per l'ús de la bicicleta, de manera específica; i el causat per la massificació de l'ús de la bicicleta.

El representant de la plataforma diu que la bicicleta, com a pràctica específica, no erosiona més que anar a peu. Afirmar que, fins i tot, hi ha estudis que demostren que l'erosió causada per anar a peu pot ser fins a tres vegades més gran de mitjana que anar en bicicleta.

El senyor Martínez intervé en aquest punt i fa constar que un d'aquests estudis figura a la documentació que va trametre el Consorci amb la convocatòria de la

present sessió. Tot seguit diu que ell, com a enginyer i sense conèixer aquests estudis, ha fet experiments sobre el coeficient de fricció i la cinemàtica del moviment d'una persona caminant comparada amb una bicicleta, i donen el mateix resultat: una bicicleta degrada un terç el que degrada un usuari anant a peu o a cavall. El senyor Martínez diu que el mite que la bicicleta degrada més que altres activitats és fals i que si s'aplica la cinemàtica del moviment i fórmules físiques, s'arriba a la conclusió que ha explicat, que és totalment objectiva.

El senyor Serret torna a prendre la paraula i afirma que la causa principal de l'erosió és la pluja torrencial i el fet que els corriols no estan preparats per afrontar-la, perquè no tenen el drenatge i la inclinació correcta.

A continuació, el senyor Serret reconeix que la massificació genera conflictes entre els diferents usuaris i que pot haver una sensació d'inseguretat perquè una bicicleta té més força i a vegades ve pel darrere i pot espantar. Aquests conflictes es donen en caps de setmana i a la perifèria del Parc.

En aquest punt, intervé el senyor Martínez, i considera una mica arriscat dir que l'incompliment sistemàtic de la normativa pel col·lectiu ciclista implica un risc per la resta dels usuaris. Al seu parer, hi ha pràctiques individuals, de determinats ciclistes, que són incíviques i incorrectes i que cal corregir; igualment, però, que n'hi ha de passejants o de persones que porten el gos a la muntanya. La plataforma que representa considera erroni culpabilitzar de manera global una activitat, perquè són els usuaris individuals, facin el que facin a la muntanya, els que generen actituds o situacions de risc, no l'activitat en si.

El senyor Serret explica que la pràctica de la BTT està força promoguda per la Unió Europea en la seva globalitat. Al seu parer, es tracta d'una activitat que afavoreix el benestar de la societat i voler restringir-la és anar contra les tendències socials; caldria, per tant, aprofitar aquesta tendència per a promoure'n la pràctica i, alhora, el benestar de la població. En aquest mateix sentit, el senyor Martínez incideix que és un dels principals esports que hi ha a tota Espanya i a Catalunya, molt per damunt de l'excursionisme, del futbol o del basquet.

A continuació, el senyor Serret diu que Collserola no és el lloc més massificat d'Europa o del món –esmenta el cas de British Columbia, a Vancouver, on hi ha una concentració molt similar- i que caldria tenir en compte l'experiència que hi ha al voltant del món en la gestió d'aquest problema.

En aquest punt, els senyors Serret i Martínez presenten la seva proposta, que és la creació d'un *Trail Center*, com els que ja existeixen, per exemple, a Escòcia.

El senyor Martínez explica que un *Trail Center* no és un centre només per a ciclistes, sinó per a tots els usuaris del Parc, perquè és un espai compartit, un nexa d'unió perquè els usuaris convisquin i respectin una regulació real, diferent de la que hi ha ara, que, al seu parer, no es pot complir.

El senyor Serret concreta que un *Trail Center* es basa en la identificació de certs corriols predeterminats per a l'ús de la BTT i una organització al darrere, que vetlla perquè aquests corriols estiguin en un estat natural, per evitar l'erosió causada per la pluja i per fer-hi actuacions en funció de la problemàtica concreta de cada punt.

D'aquesta manera, en saber els ciclistes per quins corriols poden passar i per quins no, s'hi canalitza l'ús i s'eviten els conflictes amb els altres usuaris.

Un altre aspecte a considerar és que aquests corriols puguin ser unidireccionals per evitar creuaments constants de persones.

En aquest punt, el senyor Martínez incideix en un aspecte apuntat pel senyor Úrsul: el drenatge d'un corriol és essencial, perquè, si no, l'aigua el degrada cada cop més, i l'acció de l'ésser humà quan el trepitja, quan hi circula o quan hi va a cavall, encara el degrada més. Considera, per tant, bàsic, fer un manteniment dels corriols per minimitzar aquesta degradació.

El senyor Serret continua la seva exposició i explica que, normalment, els *Trail Center* es constitueixen com a entitats que compten amb el seu propi finançament, treballant la part comercial de la indústria, i amb persones que hi treballen constantment en el manteniment dels corriols i de la senyalització i ajudant a canalitzar el trànsit.

Seguidament, el senyor Martínez destaca que el *Trail Center* ha de ser una eina educativa, que es pugui compartir amb les escoles del entorn, per fer campanyes de conscienciació i explicar la manera correcta de fer les activitats.

Finalment, el senyor Martínez manifesta estar totalment d'acord en què hi hagi zones en què no s'hi pugui accedir perquè són especialment vulnerables; però creu que aquesta prohibició no s'ha d'adreçar només al col·lectiu ciclista, sinó que s'ha de fer extensiu a tots. En aquest sentit, considera injust que se senyali els ciclistes com els únics causants de l'impacte negatiu a la fauna i la flora i subratlla que a l'ADN dels practicants de la BTT hi ha el desig d'anar a la natura en les millors condicions possibles.

Debat obert

En aquest punt, comença un torn obert d'intervencions.

El senyor Xavier Costa pren la paraula i manifesta la voluntat de la Federació Catalana de Ciclisme de col·laborar per aportar solucions als problemes detectats al Parc. En aquest sentit, explica que ha convidat a la present reunió al senyor Víctor Tarodo, delegat a Espanya de l'Associació Internacional de Bicicleta de Muntanya-IMBA (International Mountain Bike Association), que va néixer als Estats Units justament amb l'objectiu de cercar la convivència entre l'entorn i les persones que van a peu, a cavall i en bicicleta. També fa constar que a Catalunya hi ha una xarxa de centres de BTT que funciona des de fa molts anys, i que a llocs com a França, Suïssa o als Estats Units hi ha experiències reeixides en parcs naturals.

A continuació, el senyor Jordi Gimisó agraeix que s'hagi convocat la present reunió i defensa que per solucionar els problemes cal parlar amb tots els interlocutors socials. Tot seguit, considera, quant a la proposta presentada, que falta una visió de gestió, que tingui en compte que ens trobem en un parc natural. En aquest sentit, recorda que, de manera reiterada i en relació als conflictes d'usos, s'ha vingut plantejant com a solució la possibilitat de "baixar Collserola a la ciutat", és a dir, que determinades activitats s'efectuïn en altres entorns menys sensibles, com ara determinats espais funcionals definits pel Pla Especial, com serien turons com el del Guinardó. En aquest punt, el senyor Gimisó acaba la seva intervenció tot manifestant estar d'acord en què cal més informació, comunicació i educació ambiental, així com continuar treballant en aquesta línia.

En aquest punt, el senyor Víctor Tarodo explica que la IMBA va ser fundada l'any 1988 als Estats Units i compta amb delegacions a tot el món i un nombre considerable de ciclistes associats. El seu objectiu és cercar solucions i aprofitar les experiències que s'han donat en altres indrets del món amb èxit i que són les que han plantejat els representants de la plataforma CSRC. El senyor Tarodo fa notar que Collserola és un parc natural, no un parc nacional i, per aquest motiu, hi ha menys restriccions als usos, perquè la seva protecció legal és inferior. Considera que, sempre que es reguli, es poden conciliar amb facilitat molts usos i activitats. Al seu parer, l'Administració ha de donar solucions, no impediments, al que volen els ciutadans, i cal treballar plegats per aconseguir-ho. També assegura que el principal problema de l'erosió dels camins és l'aigua i que això se soluciona amb manteniment, no impedit-hi el pas. Cal tenir present, a més, que els corriols són estrets i, per tant, la velocitat a la que poden anar els ciclistes és molt inferior a la que poden anar per una pista. Diu que a la Federació de muntanya no li consta cap denúncia d'accident i que el risc d'atropellament és molt superior a les pistes a causa de la velocitat.

El senyor Martínez intervé i fa constar que està d'acord amb el senyor Tarodo. Tot seguit, destaca que el pas de bicicletes per corriols no està prohibit per llei a Catalunya, i que la seva limitació és potestativa en espais naturals. Al seu parer, les mesures coercitives són un fracàs. En aquest punt, denuncia haver estat víctima de l'agressió d'un passejant i, fins i tot, diu haver patit un accident, la qual cosa considera una conseqüència de la mala publicitat que se li ha donat al sector BTT. Fa constar, però, que ell no culpabilitza tot un sector, sinó la persona que l'ha agredit. Creu que s'ha fet una gestió equivocada d'aquest problema. En lloc de mirar de conèixer la realitat de la bicicleta i integrar el col·lectiu, se l'ha acusat i se l'ha assenyalat i l'usuari de la bicicleta ha reaccionat de tal manera que molts d'ells ara pedalen per tot arreu. El senyor Martínez insisteix que cal seure i buscar una alternativa de regulació que es pugui complir. Quant a l'aprovació de les ordenances sancionadores, creu que les policies locals tenen massa feina com per perseguir ciclistes i que la prohibició, només aconseguirà enfrontar tothom. Al seu parer, s'ha d'educar els ciclistes perquè s'aturin quan es troben persones a peu, tal com fa ell. Quant a la intervenció del senyor Gimisó, demana quines activitats li semblen exportables. També afirma que la bicicleta de descens ha desaparegut pràcticament a Collserola i, en aquest sentit, reflexiona que, per cercar solucions, cal conèixer com és l'usuari de la bicicleta, ja que hi ha diverses especialitats de bicicleta de muntanya –el gravel, el country, el trail, el mountain, el marató i l'enduro– i no totes elles es practiquen a Collserola. Finalment, conclou que hi ha por de l'usuari de la bicicleta de muntanya per pur desconeixement.

A continuació, pren la paraula el senyor Josep Miquel Mallafré i afirma que, atès que el guardes del Consorci no són agents de l'autoritat, cal reclamar als ajuntaments que cedeixin aquesta competència al Consorci, i dotar l'entitat dels elements de vigilància i control de guardes forestals necessari per poder controlar les activitats al Parc. Si això no és possible, cal pressionar els ajuntaments perquè destinin brigades verdes de policies que controlin les activitats al Parc. També fa constar, com usuari de la bicicleta, que mai ha tingut cap problema al Parc.

Tot seguit, el senyor Moner demana quina actitud prendrà el Consorci per millorar l'estratègia de l'ordenació de l'ús públic. Creu que no ha de polemitzar amb les demandes del sector de la BTT, però sí fer observar a l'Administració que donar-hi resposta no contribuiria precisament a lluitar contra la massificació i els problemes del Parc, perquè obriria l'aixeta a altres col·lectius, que podrien dir que també tenen dret a utilitzar l'espai. Manifesta la seva sorpresa perquè els representants de la plataforma CSRC no han tingut en compte en cap moment de la seva

exposició que s'està parlant d'un parc natural i d'un espai en xarxa Natura 2000. Posar en pràctica la seva proposta generaria un problema gravíssim perquè el Pla Especial, que tant ha costat d'aconseguir, s'hauria de congelar, derogar i tornar a començar. Des d'aquest punt de vista, creu que l'Administració simplement ha d'aplicar la regulació i això és el que no es fa. Remarca que el Parc no és un lloc per competir ni per preparar competicions. La gestió del Parc té per objectiu exclusiu i prioritari la preservació de la biodiversitat i la millora de la qualitat ambiental d'aquest bé comú, no només d'un sector; consideració que hauria de tenir en compte la Federació Catalana de Ciclisme. Finalment, demana als representants de la plataforma CSRC si formen part dels col·lectius que van convocar una manifestació en contra de la prohibició de circular pels corriols. El senyor Martínez respon que sí, que n'és un dels organitzadors.

En aquest punt el senyor Jordi Bigas reflexiona que, en el debat que hi ha hagut, hi ha problemes de referències clares: no es pot dir que les solucions no poden ser restriccions, perquè les solucions a molts problemes passen per haver de posar restriccions. Evidentment, les solucions han de ser fonamentades, no poden ser arbitràries; però poden ser restriccions. Creu que el problema de fons és la necessitat de pacificar el trànsit al Parc, amb una actitud decidida i respectuosa. Cal explicar al col·lectiu ciclista, d'una manera clara i pedagògica, que un parc natural no és un lloc per fer competicions. Creu, per tant, que la solució ha de ser una restricció clara i decidida.

El senyor Serret explica que, malgrat que en la seva intervenció no han fet al·lusió directa al fet que Collserola és un parc natural, hi ha molts *trail center* en parcs naturals del món i, precisament gràcies a ells, aquests llocs s'han preservat biològicament en molt millors condicions que abans de ser-hi. També diu que cal acceptar una realitat social: hi ha una pressió que no es podrà evitar, perquè aquesta massa de gent que vol practicar bicicleta tot terreny, no sols no desapareixerà, sinó que augmentarà cada any. El problema no se solucionarà posant muralles per evitar que no hi entri ningú: cal buscar una solució acceptada per tots els grups.

El senyor Costa diu que està d'acord en què es posin restriccions, però per a fer-ho, cal donar alternatives. En aquest sentit, proposa seure i buscar una alternativa que permeti la convivència i preservar tots els interessos. També manifesta el compromís del col·lectiu ciclista de fer complir el que s'acordi.

El senyor Martínez diu que si es vol preservar el parc al 100% cal prohibir l'accés de tothom. Li sembla un discurs egoista i perillós defensar que Collserola pertany només a determinats usuaris, perquè tothom té els mateixos drets. També fa constar que està d'acord en què s'apliquin regulacions i explica que la plataforma CSRC té una proposta per millorar el problema de la massificació desviant el flux de ciclistes que van a la Carretera de les Aigües. Recorda que el parc està envoltat de 4 milions de persones i diu que la gent té dret a fer-lo servir. Cal compatibilitzar-ne l'ús i la preservació. Al seu parer, si no es permet a la gent fer-lo servir, se'n despreocuparan. El que cal és involucrar-la en la preservació del Parc.

La senyora Farias diu que en el debat d'avui no ha sortit el problema més greu, que és l'obertura de corriols que practiquen alguns usuaris de la bicicleta. En aquest sentit, comenta que, en un parc natural, el comportament de l'usuari de la mountain bike és més agressiu i més difícil de gestionar que no pas el d'un excursionista.

El senyor Serret diu que hi ha corriols a Collserola oberts per clubs excursionistes de fa molts anys.

La senyora Farias diu que no es disposa de dades objectives que ho acreditin. Hi ha, però, un comportament vinculat a l'activitat, que estudia la sociologia de l'esport. En aquest sentit, la tendència que ha observat sobre el terreny és que el comportament més difícil i agressiu és el de l'usuari de la mountain bike. Per tant, cal ser sensible a aquesta dificultat en la gestió, sense criminalitzar ningú.

El senyor Serret troba estrany que el que s'ha pogut aconseguir en altres països d'Europa no es pugui fer a Catalunya. La senyora Farias diu que aquest és un problema molt habitual.

El senyor Martí pren la paraula i manifesta que li hagués agradat que s'haguessin fet aportacions com les d'avui abans, perquè fa molts anys que hi ha aquest debat i una part del sector de la bicicleta n'ha estat absent. No vol entrar a discutir al voltant de les causes de l'erosió; per a ell, el que cal és evitar que es trobin noves traces de camins, que és el que fan alguns ciclistes. Destaca, també, que en aquest col·lectiu hi ha una petita minoria que és incívica -el propi col·lectiu hauria de lluitar-hi en contra- i això fa que hi hagi gent que se senti agredida. També explica que el Consorci vol elaborar un mapa d'itineraris per a tothom, basat en criteris científics, i que hi hagi illes de tranquil·litat, en què la fauna pugui desenvolupar-se. En aquest sentit, demana a la plataforma CSRC que concreti una proposta que pugui ser estudiada i avaluada.

Quant a la possibilitat, plantejada pel senyor Mallafré, el senyor Martí explica que, avui dia, no és possible plantejar jurídicament el traspàs de les competències dels ajuntaments al Consorci per regular el control del medi. El director gerent del Consorci considera que aquesta qüestió s'hauria d'abordar a nivell de país. En aquest mateix sentit, recorda que el model de gestió del Parc és una aspecte que encara no s'ha abordat al nou Pla Especial de protecció, que ha d'aprovar-se properament.

El senyor Costa proposa seure plegats i parlar-ne. El senyor Martí diu que està d'acord a parlar-ne i que s'estima més fer-ho davant una proposta concreta.

El senyor Martínez demana al senyor Martí on pot trobar la informació relativa a la localització de les illes de tranquil·litat que ha esmentat.

El senyor Martí respon que ho pot trobar al mapa d'ús públic i a la xarxa d'ús dinàmic del Pla Especial, que es pot consultar a la pàgina web de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

En no manifestar-se més qüestions a tractar, el senyor president clou la sessió a les 21:30 hores, tot agraint l'assistència a tots els assistents i convocant als membres del Consell Consultiu a la propera reunió.

El president

El secretari delegat

Marià Martí i Viudes

Antoni Puigarnau Puigarnau